

Primăria Municipiului Timișoara
Timișoara 2021 Capitală Europeană a Culturii

SRDC/BMD

S-a înregistrat cu numărul: **SC2019-003037** din **07.02.2019**

SC01 Corespondenta Primar
la Biroul Cabinet Primar

Am preluat de la

Firma: **USR TIMISOARA PRIN MIHAES PETRE**

Cu adresa: Timișoara, Str. PARIS nr.9

Total 16 file

Termen de rezolvare: 09.03.2019

Termen direcție: 22.02.2019

Obs. **PROPUNERI PENTRU BUGETUL DE INVESTITII 2019**

Timișoara, la 07.02.2019

Consilier/Referent,
Maria Rujescu

4
Declar că sunt de acord și îmi exprim consimțământul în mod expres, neechivoc, liber și informat cu privire la prelucrarea datelor mele cu caracter personal, conform prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestora, pentru a fi colectate, folosite, prelucrate și stocate de către Primăria Timișoara, în vederea îndeplinirii atribuțiilor legale ale acestei instituții.

Semnătura .....

Cod FO-24-01, ver. 4

VP. Tracou
08.02.2019

Referință: USR_TSR_20190205_AC_01

4 pag.

Către: **Primăria Municipiului Timișoara**
Bulevardul C.D. Loga nr. 1, Timișoara, 300030
Fax: +40 256 490635
Email: primariatm@primariatm.ro

Subiect: Al doilea set de propuneri de proiecte pentru bugetul de investiții pe 2019 al Primăriei Municipiului Timișoara

În atenția: Dl. primar prof. dr. ing. Nicolae Robu

Stimate domnule primar Robu,

Al doilea set de propuneri de proiecte de investiții pe care credem că autoritățile locale ar trebui să le considere în bugetul de investiții pentru 2019 este următorul:

1. **Înălțarea zonei carosabile la trecerile de pietoni la nivelul trotuarelor și pistelor de biciclete**
  - propunem înălțarea zonei carosabile la trecerile de pietoni al nivelul trotuarelor și pistelor de biciclete de pe raza Municipiului Timișoara astfel încât acestea să fie la același;
  - avantajele obținute prin implementarea acestei propuneri de proiect sunt multiple:
    - calmarea traficului la intersectarea fluxurilor pietonale cu cele motorizate prin elemente fizice;
    - eliminarea disconfortului creat de bălțirea apei pe trecerile de pietoni;
    - eliminarea mașinilor parcate pe trecerile de pietoni sau la intersecțiile dintre străzi.
    - eliminarea limitatoarele de viteză din plastic, cauciuc sau asfalt cu lățime de 40-50 cm (celebrele bumpere din oraș) care sunt foarte incomode atât pentru vehiculele, cât și pentru bicicliști. În plus, ele sunt problematice în cazul dezăpezirilor, sunt de cele mai multe ori rupte în cadrul acțiunilor de îndepărtare a zăpezii și în general dispar în maxim 1 an de la instalare.
  - Beneficiari ai acestor lucrări de amenajare vor fi toate categoriile de pietoni - copii, adulți, vârstnici, precum și cei care utilizează pentru transport bicicleta, trotineta sau rolele.
2. **Cluburi pentru seniori în fiecare cartier: "UN ZÂMBET PENTRU UN ZÂMBET"**
  - propunem înființarea unor cluburi destinate pensionarilor în mai multe cartiere ale orașului în scopul îmbunătățirii infrastructurii sociale la nivel local, promisiune asumată și de dumneavoastră în dezbaterile publice din 26.02.2018 cu privire la propunerea de buget pentru anul curent. Așa cum s-a spus, aceste cluburi pentru seniori se pot realiza în fostele puncte termice identificate și comunicate, de altfel, de Primărie.
  - vă aducem la cunoștință pe această cale că din corespondența oficială cu autoritățile locale se observă că situația curentă cu privire la reconversia acestor puncte termice este departe

de a fi clarificată la nivel de autorități locale. Întrebările ridicate de USR Timișoara, ref. SC2018-011613 / 16.05.2018, au rămas în continuare fără răspuns:

1. Care sunt punctele termice aparținând Colterm, degrevate sau degrevabile?
2. Care este situația curentă a punctelor termice identificate inițial în vederea reconversiei lor în Cluburi pentru Seniori și anume cele de pe străzile: Orșova nr. 4, Pomiculturii nr. 31, Iasomiei nr. 1, Amiciției nr. 2, Răsăritului nr. 20A, Liniștei 48A, Musicescu 1Bis, Eneas 15B, Aurelianus nr. 7, zona Timocului, Lunei 42, Sirius 29, Cristalului 6, Martir Constantin Gârjoabă nr. 3, respective Martir Marius Ciopec nr. 3.
3. Când se vor finaliza investițiile și când vor fi date aceste spații spre gestionare către Consiliile Consultative de Cartier?

Primăria Municipiului Timișoara, în replică la cererea mai sus menționată, a comunicat că răspunsurile la aceste întrebări vor fi furnizate de Colterm S.A.:

" În urma cererii dumneavoastră nr. SC2018-011613 din data de 16.05.2018, prin care, conform Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, solicitați informații, vă comunicăm că informațiile solicitate nu se încadrează în competențele instituției. În consecință cererea dumneavoastră nr. SC2018-011613-16.05.2018 va fi trimisă către Colterm S.A. în vederea analizării cererii, formulării și trimiterii răspunsului către dumneavoastră."

Colterm S.A., prin adresa cu nr. CLT13399 / 12.06.2018, trimisă și în atenția Primăriei Municipiului Timișoara - Direcția Comunicare, a comunicat că Primăria Municipiului Timișoara, în calitate de proprietar, este în măsură să răspundă la aceste întrebări:

" În baza contractului de concesiune nr.5 / 01.03.2006, încheiat cu Municipul Timișoara prin Consiliul Local Timișoara, societatea noastră a primit în concesiune cădiri și corpuri de clădiri din domeniul public al Municipiului Timișoara, spre folosință exclusivă pentru producerea și furnizarea de energie termică.

Ținem să precizăm de asemenea că în contract se face precizare expresă la art.8 (2) că în calitate de concesionar nu putem subconcesiona bunul care face obiectul concesiunii.

Pe cale de consecință, vă informăm că doar proprietarul, Primăria Timișoara prin Consiliul Local, poate dispune cum crede de cuviință de spațiile cu altă destinație decât producția și furnizarea energiei termice."

În această situație, prin intermediul adresei SC2018-019629 / 22.08.2018 înaintată Primăriei Municipiului Timișoara, am prezentat răspunsurile primite atât de la PMT, cât și de la Colterm S.A și am reformulat cererea noastră de a primi răspunsurile la întrebările mai sus menționate. Surpriza neplăcută a fost că atât PMT-ul cât și Colterm S.A au răspuns cu noi adrese dar conținând **acelaș text**, inclusiv cu greșelile de scriere inițiale (ref. CLT21276 / 11.09.2018). Astfel, ambele entități au omis să răspundă pertinent la întrebările adresate ca atare situația acestor puncte termice este în continuare neclarificată!

3. Artă în curtea școlii

- Propunem alocarea unui buget anual dedicat pentru realizarea unor picturi murale exterioare de mari dimensiuni, pe zidurile unor școli/licee/ grădinițe de stat;
- Beneficii urmărite:
  - Educarea elevilor prin artă. Elevii pot participa la workshopuri despre realizarea picturilor murale, graffiti, stencils și pot învăța despre respectul proprietății, despre locurile și modurile în care se poate realiza arta stradală.
  - Școlile cu ziduri exterioare pictate pot fi incluse într-un tur al orașului. Una din caracteristicile cele mai importante ale artei stradale este mesajul pe care îl transmite, mesaj care are în majoritatea covârșitoare a cazurilor o componentă socială.

4. Locuințe sociale

- Propunem implementarea unui program de dezvoltare a locuințelor sociale prin reabilitarea caselor istorice în care locuiesc persoane fără domiciliu stabil, a acelor imobile care sunt fie abandonate, fie lăsate în paragină de către proprietari;
- Beneficii urmărite:
  - Creșterea capacității administrației locale de a asigura condiții pentru reinserția socială a persoanelor fără adăpost, oferindu-le perspectiva unei vieți demne și decente;
  - Stimularea introducerii acestor persoane în zona de forță de muncă activă, lucru de care zona Timiș are nevoie luând în considerare nivelul șomajului de sub 1%;
  - Reabilitarea caselor din cartierele istorice ce sunt degradate și în prag de distrugere,
  - Îmbunătățirea condițiilor de viață pentru locuitorii cu venituri mici;
  - Reabilitarea și îmbunătățirea imaginii cartierelor istorice, punerea acestora în valoare.

5. Grupuri sanitare urbane

- Suplimentarea numărului de toalete publice în zonele publice aglomerate și intens circulat cu grupuri sanitare moderne, multifuncționale, dotate cu utilități pentru auto-curățare, conectate la utilitățile publice, cu design reușit modern și care să asigure utilizatorilor un mediu igienic și sigur. Aceste grupuri sanitare trebuie să poată fi folosite inclusiv de către persoanele cu dizabilități.
- Acest proiect de investiții a fost propus și pentru bugetul din 2018, nu a fost inclus în varianta de buget finală aprobată și, din păcate, situația problematică identificată de noi a rămas nechimbată, motiv pentru care vă atragem din nou atenția asupra acestui aspect.

6. Timișoara face sport. La toate vârstele! De toate felurile!

- Propunere de proiect propusă și pentru bugetul pe 2018, discutată de asemenea și la dezbaterile publice din 26.02.2018 cu privire la propunerea de buget pe anul 2018;
- Propunerea de proiect rămâne validă, mai ales în ceea ce privește reabilitarea terenurilor de sport din curtea școlilor care au terenuri de sport și pază permanentă și deschiderea acestora după orele de școală, în zilele de sfârșit de săptămână, respectiv în vacanțele școlare, motiv pentru care revenim cu această propunere care cu un minim de investiții ar aduce un impact pozitiv mare în viața comunității;

7. Instalație digestive anaerobă a deșeurilor vegetale

- Propunem realizarea unei instalații de fermentare anaerobă a deșeurilor de natură biologică rezultate pe teritoriul Timișoarei și a conurbațiilor sale.
- Beneficii urmărite:

- Posibilitatea de tratare a unor deșeuri pentru care în prezent nu exista soluții fezabile - deșeurile vegetale, deșeurile alimentare, deșeurile biodegradabile de la populație îngrășămintele natural rezultate de la fermele din împrejurimi, nămolul de la stațiile de epurare, deșeuri din agricultură;
- Bbiogazul obținut poate fi utilizat pentru a genera energie verde iar bio fertilizatorul poate fi utilizat ca o sursă regenerabilă de azot și fosfor (aproape 100% recuperare a elementelor nutritive din substanță organică (azot, fosfor și potasiu) dacă materialul fermentat este înglobat după împrăștiere pe terenul arabil;
- Reducerea mirosurilor, când este împrăștiat pe terenuri arabile în comparație cu împrăștierea materialului nefermentat;
- Producerea energiei neutre din punct de vedere al emisiilor de CO2, sub formă de electricitate și căldură;
- **Reducerea depozitarii deșeurilor** și contribuția la ciclul natural al economie circulare , în condițiile în care rata de depozitare al deșeurilor trebuie sa scada la 35% pana in 2035.

Toate propunerile enunțate mai sus sunt detaliate în fișele de proiecte atașate acestei scrisori, sperăm ca acestea să fie analizate cu obiectivitate și vă stăm la dispoziție pentru detalii suplimentare.

Documentația atașată:

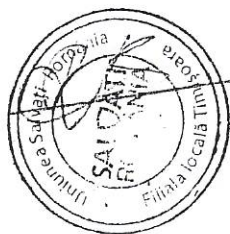
1. USR Timișoara - Aducerea trotuarelor la nivel carosabil	3 pag.;
2. USR Timișoara - Cluburi pentru seniori în fiecare cartier	3 pag.;
3. USR Timișoara - Artă în curtea școlii	3 pag.;
4. USR Timișoara - Locuințe sociale	2 pag.;
5. USR Timișoara - Grupuri sanitare urbane	3 pag.;
6. USR Timișoara - Timișoara face sport	5 pag.;
7. USR Timișoara - Instalație digestie anaerobă a deșeurilor vegetale	4 pag.;

Cu stimă,

Dan Reșitnec

Președinte

Filiața Timișoara - Uniunea Salvați România

Propunere proiect pentru bugetul de investiții pe 2019 al Primăriei Municipiului Timișoara

1. INFORMATII GENERALE DESPRE PROPUNEREA DE PROIECT

1. Titlul propunerii

Siguranță și accesibilitate pentru participanții la trafic în Timișoara

2. Domeniul de aplicabilitate

Mobilitate, Accesibilitate, Siguranța circulației

3. Durata estimată de implementare a propunerii

12Luni

4. Valoarea estimată a investiției:

- 200.000 lei fără TVA

2. DESCRIEREA PROPUNERII

1. Formularea propunerii de proiect, scop/obiectiv general și obiective specifice al propunerii de proiect

SCOP

- Creșterea accesului și siguranței participanților la trafic, la nivelul trecerilor pietonale și a separației trotuar-carosabil, în zonele de traversare a căilor circulabile auto.

OBIECTIVE

- O1. - Creșterea securității participanților la trafic în zonele cu treceri de pietoni.
- O2. - Fluentizarea deplasării participanților la trafic zonele de acces carosabil-trotuar.

2. Contextul (situația actuală) și justificarea inițierii proiectului (problema identificată, grupuri afectate)

Probleme identificate:

- pietonii din Timișoara întâmpină, mai ales în zonele rezidențiale, probleme de mobilitate cauzate de mașinile parcate ilegal la intersecțiile dintre străzi. În plus, vârstnicii, copiii sau cei care împing cărucioare de bebeluși trebuie să coboare și să urce borduri deloc confortabile, să ocolească bălțile din intersecții sau să aștepte până vor primi prioritate pe trecerile de pietoni. Aceasta nesiguranță a deplasărilor pietonale descurajează astfel de deplasări, fiind firesc ca oamenii să aleagă deplasările motorizate, contribuind astfel la creșterea aglomerării traficului auto cât și la creșterea poluării în Timișoara.

- persoanele care aleg să se deplaseze pe două roți au, la rândul lor, mari dificultăți cauzate de infrastructura existentă. Experiența pe care o are un astfel de locuitor este de multe ori negativă, cauza fiind lipsa de calitate a pistelor pentru biciclete. Deși s-au făcut îmbunătățiri în anumite locuri, majoritatea pistelor nu sunt deloc prietenoase. În foarte multe locuri, bordurile pe care le au de trecut bicicliștii sunt foarte înalte și prezintă un real disconfort pentru aceștia. Atât timp cât avem o infrastructură care nu ține cont și de persoanele care aleg să nu folosească automobilul, nu avem cum să avem un trafic auto mai scăzut în oraș.
- persoanele cu dizabilități nu pot folosi infrastructura orașului neînsoțiți, chiar dacă ar avea posibilitatea să facă asta. Ei riscă să se accidenteze atunci când doresc să se deplaseze dintr-o parte în alta a orașului deoarece nu pot traversa trecerea de pietoni în condiții de siguranță. Pentru persoanele cu deficiențe de vedere lipsesc marcajele tactile, iar pentru persoanele în scaun rulant trecerile străzilor nu sunt deloc line.

3. Beneficiile obținute prin implementarea propunerii de proiect (descriere impact/efecte pozitive)

În cazul adaptării bordurilor la nivelul zonei carosabile la trecerile de pietoni:

- actual, în Timișoara, se pot distinge două grupe de bicicliști, cei care folosesc bicicleta la sfârșitul săptămânii sau seara în scop de recreere și cei care folosesc acest mijloc de transport în activitățile lor zilnice (mers la serviciu și altele).
- ca urmare a acestor modificări, se dorește ca numărul persoanelor care se deplasează cu mijloace de transport alternativ să crească. Implicit, cea de-a doua grupă de bicicliști se va majora și prin urmare, aceste persoane o să folosească mai rar mașina personală, astfel traficul din oraș va fi redus.
- o infrastructură prietenoasă cu persoanele care aleg să circule cu mijloacele de transport alternative (biciclete și trotinete). Având o experiență plăcută atunci când folosesc aceste mijloace de transport, ei o să repete alegerea făcută, iar prin puterea exemplului, văzând că un număr tot mai mare de persoane circulă astfel și alți locuitori ai Timișoarei o să dorească să încerce un mijloc de transport alternativ.
- reducerea riscului de accidente și a distrugerii mijloacelor de transport (în special a bicicletelor și a trotinetelor electrice).
- asigurarea de condiții de mobilitate egale și reducerea riscului de accidente pentru persoanele cu dizabilități vis-a-vis de ceilalți cetățeni ai orașului.
- asigurarea unei deplasări mai plăcute pentru persoanele care au cărucioare de copii, pentru persoanele cu mobilitate redusă (vârstnici, copii).

În cazul ridicării trotuarelor și a supraînălțării trecerilor, avem și următoarele avantaje:

- calmarea traficului la intersectarea fluxurilor pietonale cu cele motorizate prin elemente fizice.
- eliminarea disconfortului creat de bălțirea apei la intersecții.
- eliminarea mașinilor parcate pe trecerile de pietoni sau la intersecțiile dintre străzi.
- eliminarea limitatoarelor de viteză din plastic, cauciuc sau asfalt cu lățime de 40-50 cm (celebrele bumpere din oraș) care sunt foarte incomode atât pentru vehiculele, cât și pentru bicicliști. În plus, ele sunt problematice în cazul deszăpezirilor, sunt de cele mai multe ori rupte în cadrul acțiunilor de îndepărtare a zăpezii și în general dispar în maxim 1 an de la instalare.

Beneficiarii ai acestor lucrări de amenajare vor fi toate categoriile de pietoni – copii, adulți, vârstnici, precum

---

și cei care utilizează pentru transport bicicleta, trotineta sau rolele.

4. Acțiunile necesare estimate pentru implementarea propunerii de proiect

- Identificarea porțiunilor de pistă de biciclete/trecerilor de pietoni care nu sunt la nivel cu carosabilul.
- Inventarierea trecerilor de pietoni la care se pretează supraînălțarea, de către administratorii drumurilor.
- Stabilirea unui model comun pentru tot orașul, pentru coerență și simplificare (fără să impună modelul exact, doar câteva criterii tehnice de bază).
- Execuție

Propunere proiect pentru bugetul de investiții pe 2019 al Primăriei Municipiului Timișoara

A. INFORMAȚII GENERALE DESPRE PROPUNEREA DE PROIECT

1. Titlul propunerii

Cluburi pentru seniori în fiecare cartier: "UN ZÂMBET PENTRU UN ZÂMBET"

2. Domeniul de aplicabilitate

Infrastructură socială

3. Durata estimată de implementare a propunerii

10-12 luni

4. Valoarea estimată a investiției

75.000 - 90.000 RON / club investiție inițială

9.000 - 10.000 RON / club / an, cheltuieli de mentenanță

Aceste costuri pot fi reduse semnificativ prin sponsorizări. Valorile financiare sunt estimative, costurile fiind direct dependente de soluțiile tehnice adoptate. Costurile reale vor fi documentate prin studiile de fezabilitate și documentațiile tehnice necesare la momentul deciziei implementării proiectului.

B. DESCRIEREA PROPUNERII

1. Formularea propunerii de proiect, scop/obiectiv general și obiective specifice al propunerii de proiect

Prin această propunere de proiect se are în vedere înființarea unor cluburi destinate pensionarilor, în mai multe cartiere ale orașului

SCOP

- Îmbunătățirea infrastructurii sociale la nivel local;
- Proiectul își propune să sprijine incluziunea socială a persoanelor vârstnice prin înființarea unor noi centre social-culturale pentru seniori, unde aceștia se pot întâlni, socializa, relaxa, contribuind astfel la implementarea de intervenții sociale pentru categoriile defavorizate.

OBIECTIVE

- îmbunătățirea calității vieții pensionarilor din zona Municipiului Timișoara
- îmbunătățirea gradului de atractivitate al orașului.

2. Contextul și justificarea inițierii proiectului

- Cluburile de Seniori deja existente sunt greu accesibile din cauza distanței (ex. cel din zona Gării de Nord) sau supraaglomerate;
- Exista doar două astfel de cluburi pe raza întregului municipiu;
- Pensionarii din Timișoara și-au exprimat în numeroase rânduri interesul sporit pentru astfel de puncte de întâlnire în cartierele lor.

3. Beneficiile obținute prin implementarea propunerii de proiect

- Creșterea nivelului de socializare a pensionarilor, de integrare/reintegrare socială;
- Seniorii deprind cunoștințe noi de IT, de sănătate, de planificare a veniturilor; își cultivă hobby-uri: pictură, dans, lectură, etc.;
- Seniorii care interacționează au un sentiment crescut de apartenență, sunt mai sănătoși fizic și emoțional și au un grad mai mic de deficit cognitiv;
- Încurajarea voluntariatului în rândul seniorilor, ei devenind responsabili de redactarea regulamentului de funcționare și buna desfășurare a activității la nivelul clubului;
- Reducerea vulnerabilității sociale a persoanelor vârstnice și creșterea incluziunii sociale a acestora;
- Crearea de noi locuri de muncă prin renovarea și schimbarea destinației unor spații existente, pregătirea acestora pentru noi tipuri de activități sociale;
- Crearea unui nou loc de muncă permanent: administrator unic;
- Imobile renovate;
- Stimularea și dezvoltarea unui cadru pentru îmbătrânire sănătoasă și prevenirea stării de singurătate, alienare și abandon social.

4. Acțiunile necesare estimate pentru implementarea propunerii de proiect

- Selectarea a 10 puncte termice, din cele 20 identificate (str. Orșova 4, str. Pomiculturii 31, str. Iasomieii 1, str. Amiciției nr.2, str. Răsăritului 20A, str. Liniștei 48A, str. Musicescu 1bis, str. Eneas 15B, str. Aurelianus nr. 7, zona Timocului, str. Lunei 42, str. Sirius 29, Aleea Cristalului 6, Intrarea Martir Constantin Gârjoabă 3 și str. Martir Marius Ciopec 3.), în vederea transformării lor în Cluburi pentru Seniori;
- Reabilitarea imobilelor, reconversia lor în spații adecvate desfășurării activităților sociale propuse;
- Achiziționarea de mobilier și dotări specifice: mese cu scaune (minim 8 mese), canapele (minim 2), un TV ecran mare, un birou, un calculator cu acces la internet și boxe, fierbător ceai, jocuri (rummy, șah, table, cărți, etc.);
- Achiziționarea de consumabile: pahare de unică folosință, ceaiuri, ziare, etc.
- Angajarea unui administrator;
- Promovarea centrelor;
- Responsabilizarea Consiliilor Consultative de Cartier în vederea elaborării programelor pentru seniori precum și în vederea bunei desfășurări a activităților;
- Există și varianta sponsorizării pentru materiale de construcții, mobilier, jocuri, consumabile, cu scopul reducerii costurilor.

Observatii: Potrivit dosarului prin care Timișoara a câștigat titlul de Capitală Europeană a Culturii cele 7 cinematografe retrocedate municipalității de către RADEF vor fi transformate în Centre Culturale de Cartier și vor găzdui doar evenimente și acțiuni culturale. Seniorii orașului pot beneficia și ei de aceste spații generoase în vederea vizionării de filme, desfășurării de clase de pictură, de teatru, de dans, de cluburi de carte, de programe transgeneraționale, toate acestea ajutând la creșterea calității vieții și la o îmbătrânire sănătoasă.

Propunere proiect pentru bugetul de investiții pe 2019 al Primăriei Municipiului Timișoara

1. INFORMATII GENERALE DESPRE PROPUNEREA DE PROIECT

1. **Titlul propunerii**
Artă-n curtea școlii
2. **Domeniul de aplicabilitatea**
Infrastructură educațională
3. **Durata estimată de implementare a propunerii**
12 Luni
4. **Valoarea estimată a investiției**
Alocarea unui buget anual în valoare de 50.000 RON

2. DESCRIEREA PROPUNERII

1. Formularea propunerii de proiect, /obiectiv general și obiective specifice al propunerii de proiect

- Realizarea unor picturi murale exterioare de mari dimensiuni, pe zidurile unor școli/licee/ grădinițe de stat. Arta stradală reprezintă un mod de a exprima. Graffiti-ul modern nu înseamnă distrugerea peretelui proaspăt renovat. În momentul actual graffiti-ul înseamnă o artă, prin care se pot exprima sentimente, realizând desene expuse, de obicei pe o clădire sau pe un perete. Aceste picturi vor fi realizate în urma unei selecții de proiecte, cu material puse la dispoziția artiștilor plastici de către primărie și cu ajutorul unei mașini de intervenție dotată cu platformă (nacelă) ridicătoare, pentru persoane, sau cu ajutorul unei schele. Picturile se vor realiza într-un interval scurt de timp, orientativ trei, maximum șapte zile.
- Acesta poate fi un proiect multianual. În fiecare an, un număr de școli pot fi incluse în acest proiect, în limita bugetului alocat.

SCOP

- Creșterea calității spațiului urban, crearea unor puncte de interes pentru locuitori, adulți și copii.

OBIECTIVE

- Să dezvoltăm un concept cultural ce poate fi transpus în artă graffiti în zona instituțiilor de învățământ.
- Să dezvoltăm un program multianual de implementare a conceptului cultural pentru minim 6

unități de învățământ în fiecare an.

Notă: acesta propunere de proiect NU se adresează școlilor care funcționează în clădiri istorice!

2. Contextul (situația actuală) și justificarea inițierii proiectului (problema identificată, grupuri afectate)

- Clădirile școlilor sunt în general monocrome, în nuanțe neutre, banale, cu aspect tern, fără o identitate vizuală proprie.

3. Beneficiile obținute prin implementarea propunerii de proiect (descriere impact/efecte pozitive)

- Să creem o atmosferă atractivă și și puncte de interes pentru elevi și pentru părinții lor, dar și pentru vecini și cetățenii care circulă prin zonă.
- Educarea elevilor prin artă. Elevii pot participa la workshopuri despre realizarea picturilor murale, graffiti, stencils și pot învăța despre respectul proprietății, despre locurile și modurile în care se poate realiza arta stradală.
- Școlile cu ziduri exterioare pictate pot fi incluse într-un tur al orașului. Una din caracteristicile cele mai importante ale artei stradale este mesajul pe care îl transmite, mesaj care are în majoritatea covârșitoare a cazurilor o componentă socială.

4. Acțiunile necesare estimate pentru implementarea propunerii de proiect

- Selectarea școlilor care pot intra într-un astfel de proiect. Indicat ar fi să fie selectate școli care oferă un zid sau o porțiune de zid, fără ferestre și cu vizibilitate din stradă. Zidul trebuie să fie într-o stare relativă bună privind tencuiala.
- Apel adresat artiștilor plastici locali, inclusiv grafferi, care doresc să se implice în proiect.
- Se va organiza de către primărie o selecție a proiectelor propuse. Din Comisia de selecție vor face parte directorii școlilor selectate în proiect, angajați ai primăriei, reprezentanți ai artiștilor plastici.
- Se vor organiza, cu elevii școlii respective, workshopuri privind tehnicile utilizate și condițiile reglementate în care se pot realiza/nu se pot realiza lucrări de artă stradală.
- Realizarea picturilor murale, cu material puse la dispoziție de către primărie și utilaje/schele, furnizate de asemenea prin grija primăriei.
- Opțional, picturile pot fi realizate cu vopseluri special de tip Airlite, care transformă gazele periculoase, precum oxizii de azot și oxizii de sulf, în nitrați și nitriți inofensivi care sunt depozitați pe suprafața vopsită, până când sunt eliminate fie de apa de ploaie, fie de umiditatea din aer. Astfel, pictura realizată poate neutraliza poluanții și smogul și transformă în aer curat.
- Primăria/școlile pot solicita sponsorizări pentru a acoperi costul materialelor utilizate sau al utilajelor folosite.
- Numele artiștilor plastici și al sponsorilor vor apărea la baza picturii murale.
- Inaugurarea picturilor, realizarea unui tur al școlilor pictate, cu participarea artiștilor și elevilor.

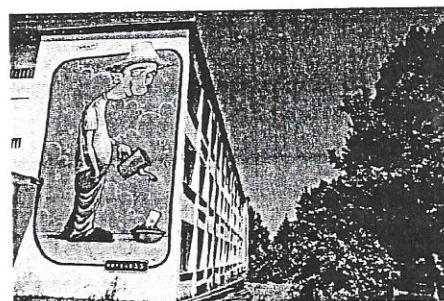
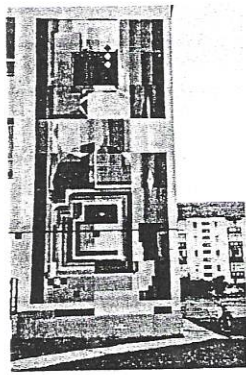
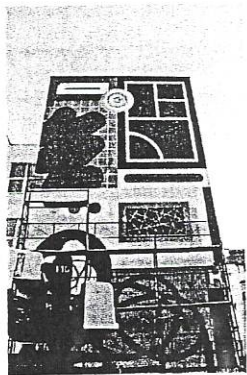
Informații suplimentare:

<http://www.studentiq.ro/te-inspiri/articole/peste-1400-metri-patrati-de-picturi-pe-ziduri-de-scoli-licee-si-pe-fatada-unui-bloc-din-sibiu>

<http://www.studentiq.ro/te-inspiri/articole/sisaf-2017-sibiul-vibreaza-in-ritmul-artei-stradale>

https://www.green-report.ro/pictura-purifica-aerul/?fbclid=IwAR12HPrYebSSe2R9SBGzhtQzFvRA9TIRvth_YBUtLoPPvJhpr0_CUf_ZfOM

Propunere proiect pentru bugetul de investiții pe 2019 al Primăriei Municipiului Timișoara

1. INFORMAȚII GENERALE DESPRE PROPUNEREA DE PROIECT

1. Titlul propunerii

Locuințe sociale pentru persoanele defavorizate

2. Domeniul de aplicabilitate

Condițiile regenerării sociale și economice a persoanelor defavorizate din mediul urban

3. Durata estimată de implementare a propunerii

36 Luni

4. Valoarea estimată a investiției

- 300 - 400 EURO MP - finanțabile integral pe POR AXA9.1

2. DESCRIEREA PROPUNERII

1. Formularea propunerii de proiect, scop/obiectiv general și obiective specifice ale propunerii de proiect:

SCOP

- Creșterea regenerării sociale și economice pentru populația defavorizată din Timișoara în vederea asigurării unor condiții de trai decente și a creșterii șanselor de reinserție social.

OBIECTIVE

- O1. Dezvoltarea unui grup de lucru pentru analiza situației existente la nivelul Municipiului Timișoara.
- O2. Identificarea soluțiilor constructive și a zonelor din municipiu astfel încât să se asigure integrarea persoanelor defavorizate în comunitate.
- O3. Identificarea surselor de finanțare pentru construcția de locuințe sociale.

2. Contextul și justificarea inițierii proiectului

- Timișoara se află în situația în care într-un număr considerabil de case din cartierele istorice locuiesc persoane fără domiciliu stabil sau în condiții precare. Mare parte din aceste imobile sunt fie abandonate fie lăsate în paragină, cu intenție sau fără, de către proprietari. În aceste locuințe colective sunt mulți copii ajungându-se în situația de supraaglomerare. În același timp în marea parte din aceste locuințe condițiile de locuit sunt improprii, insalubre,

cu expunere ridicată la intemperii.

Probleme identificate:

- clădiri vechi, impropriei locuirii în condiții propice,
- capacitate financiară scăzută a acestor familii și în consecință capacitate scăzută de achiziționare a unei locuințe decente,
- enclavizare și condiții pentru dezvoltarea unui mediu expus influenței/creșterii infraționalității

Un astfel de proces coroborat cu activități sociale ale ONG-urilor de profil din Timișoara, crează bazele reinsertiei sociale ale acestor persoane, oferind atât pentru minori cât și pentru adulți un spațiu locativ adecvat locuirii colective într-un stat membru UE și într-un oraș ce se pregătește să devină Capitală Europeană a Culturii.

3. Beneficiile obținute prin implementarea propunerii de proiect

- Creșterea capacității administrației locale în a face față provocărilor sociale;
- Creșterea capacității administrației locale de a asigura condiții pentru reinsertia socială a persoanelor fără adăpost, oferindu-le perspectiva unei vieți demne și decente;
- Stimularea introducerii acestor persoane în zona de forță de muncă activă, lucru de care zona Timiș are nevoie luând în considerare nivelul șomajului de sub 1%;
- Reabilitarea caselor din cartierele istorice ce sunt degradate și în prag de distrugere,
- Îmbunătățirea condițiilor de viață pentru locuitorii cu venituri mici;
- Reabilitarea și îmbunătățirea imaginii cartierelor istorice, punerea acestora în valoare.

4. Acțiunile necesare estimate pentru implementarea propunerii de proiect

- Organizarea unui grup de lucru cu actorii sociali, Direcția de Asistență Socială și Departamentul Edilitar din PMT și instituțiile abilitate în domeniul protecției sociale cu scopul de a defini numărul de persoane într-o astfel de situație din Timișoara, programele sociale necesare și a locațiilor disponibile pentru aceste locuințe.
- Identificarea surselor de finanțare pentru implementarea unui proiect cu component de dezvoltare a locuințelor sociale. La momentul actual există posibilitatea finanțării unui astfel de proiect prin Fondul Român de Dezvoltare Socială – Apel restrâns "Reducerea Sărăciei". Apelul este cu participare rezervată iar Direcția de Asistență Socială Comunitară a Municipiului Timișoara este singura entitate publică din județul Timiș care poate aplica. Valoarea maximă a proiectelor este de 5.000.000 euro. <http://www.frds.ro/index.php?id=137>
- Stabilirea în cadrul acestui grup de lucru de criterii pentru acordarea acestor locuințe, criterii ce să aibe ca prioritatea protejarea minorilor și asigurarea școlarizării acestora. De asemenea stabilirea de măsuri stimulative cu scopul de a asigura creșterea reinsertiei sociale, găsirea unui loc de muncă stabil pentru adulți, oferirea de module educative pentru a favoriza recalificarea sau ridicarea gradului de alfabetizare. Un aspect important - zonele identificate pentru locuințele sociale să asigure integrarea în comunitate a persoanelor/familiiilor defavorizate, în acest fel evitându-se izolarea/enclavizarea/segregarea socială.

Propunere proiect pentru bugetul de investiții pe 2019 al Primăriei Municipiului Timișoara

A. INFORMAȚII GENERALE DESPRE PROPUNEREA DE PROIECT

- 1. Titlul propunerii**
Grupuri sanitare urbane
- 2. Domeniul de aplicabilitate:**
Amenajare spații publice (mobilier urban, iluminat public)
- 3. Durata estimată de implementare a propunerii:**
8-12 Luni
- 4. Valoarea estimată a investiției:**
aprox. 100.000 RON per toaletă

Valorile financiare sunt estimative, costurile fiind direct dependente de soluțiile tehnice adoptate. Costurile reale vor fi documentate prin studiile de fezabilitate și documentațiile tehnice necesare la momentul deciziei implementării proiectului.

B. DESCRIEREA PROPUNERII

- 1. Formularea propunerii de proiect, scop și obiective generale și obiective specifice al propunerii de proiect:**

Prin această propunere de proiect se are în vedere suplimentarea numărului de toalete publice, cu unele cu design reușit, care să asigure utilizatorului un mediu igienic și sigur și care să poată fi folosite inclusiv de către persoanele cu dizabilități.

SCOP

- Dezvoltarea utilităților de bază pentru cetățeni, în zonele publice aglomerate, de mare interes, intens circulate
- Incluziune socială pentru grupurile vulnerabile (persoane în vârstă, mame cu copii, persoane cu dizabilități, persoane cu traumatisme temporare)
- Menținerea curățeniei și igienei în respectivele zone și în cele adiacente

OBIECTIVE

- Amplasarea a minim cinci toalete publice, moderne, multifuncționale, dotate cu utilități pentru auto-curățare, conectate la utilitățile publice, care să asigure un acces facil inclusiv pentru persoane cu dizabilități, până la finalul anului 2018

- 2. Contextul și justificarea inițierii proiectului**

- Orașul dispune de doar 12 toalete publice, prea puține pentru Timișoara care va fi Capitală Culturală Europeană în 2021
- Toaletele existente nu sunt dotate pentru grupurile vulnerabile sau persoanele cu dizabilități
- Cetățenii orașului, cetățenii aflați în tranzit și turiștii sunt nemulțumiți de numărul insuficient de toalete publice, de curățenia din aceste spații, de lipsa de accesibilitate pentru persoanele cu dizabilități
- Costurile cu serviciile de curățenie sunt ridicate, iar calitatea acestor servicii lasă mult de dorit

3. Beneficiile obținute prin implementarea propunerii de proiect

- Amplasarea în locuri strategice din oraș, la suprafață, a unor toalete publice, cu un design reușit
- Toalete racordabile la utilități, cu spălare automată
- Amplasarea toaletelor și spațiul interior permit utilizarea și de către persoane cu dizabilități și pot fi cu una sau mai multe cabine
- Investiția într-o astfel de toaletă publică :
  - stabilizează costurile de întreținere ce vor fi recuperate din taxa de utilizare
  - se poate amortiza și din veniturile încasate din publicitatea stradală, toaletele având aspect de mobilier stradal
  - reduce vandalismului și lipsa de utilizare a grupurilor sanitare
  - oferă utilizatorului un mediu plăcut, igienic și sigur
- Toaletele vor fi echipate cu un sistem de automatizare integrat, în măsură să gestioneze toate dispozitivele prezente în toaletă (deschiderea ușii cu jetoane, controlul prezenței utilizatorului, flush automat al wc-ului, control de la distanță, etc.)
- După fiecare utilizare, toaletele se curăță automat:
  - curățare și dezinfecție automată a podelei cabinei
  - curățare, dezinfecție și uscare a vasului toaletei în interior și exterior
  - ventilație și spălare cabină
- Rezolvarea unei nemulțumiri a locuitorilor acestui oraș și a turiștilor
- Asigurarea unor toalete civilizate pentru Timișoara Capitală Culturală, impact pozitiv asupra turiștilor din perspectiva anului 2021.

4. Acțiunile necesare estimate pentru implementarea propunerii de proiect

- Identificarea în maxim 3 luni de la inițierea proiectului a minim 5 locații din oraș pentru amplasarea toaletelor, spațiile identificate trebuie să:
  - fie în zone cu trafic intens pentru populație
  - fie în zone de interes civic, cultural, turistic
  - ofere posibilitatea ca toaletele să fie racordate la utilități
- Întocmirea unui caiet de sarcini, care să prevadă inclusiv activitățile de mentenanță
- Licitație publică

- Instalare toalete și darea lor spre utilizare până cel târziu la finalul anului 2018

Informații despre astfel de toalete urbane:

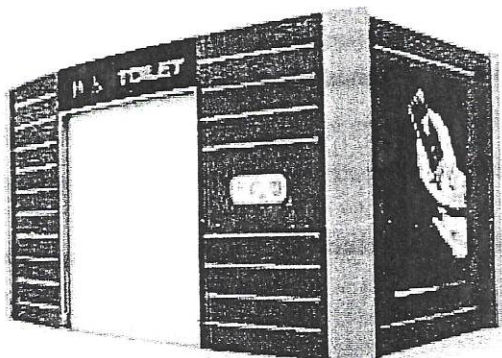
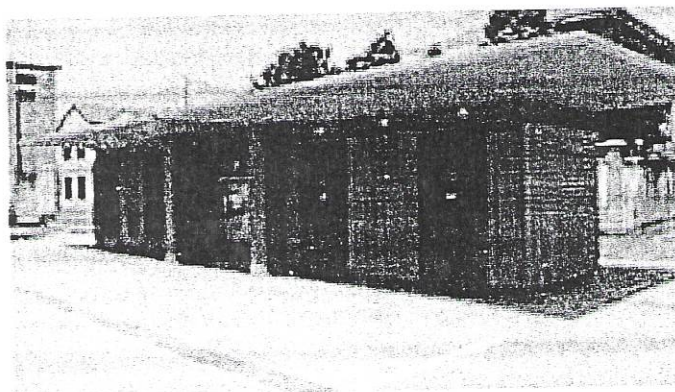
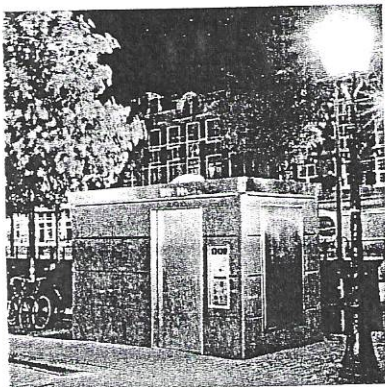
<http://www.eco-toilet.ro/toalete-automate/>

<https://www.heringinternational.com/en/products-services/public-toilet-facilities/>

<http://www.oaze-urbane.ro/categorie/17-Toalete-publice>

<http://www.citymatic.ro/proiect/toalete-prefabricate/>

Imagini:

Propunere proiect pentru bugetul de investiții pe 2019 al Primăriei Municipiului Timișoara

A. INFORMAȚII GENERALE DESPRE PROPUNEREA DE PROIECT

1. Titlul propunerii

Timișoara face sport.

2. Domeniul de aplicabilitate :

Amenajarea de spații publice pentru sport.

3. Durata estimată de implementare a propunerii :

12 luni pentru zonele de alergare;

24 luni pentru terenurile de streetball și terenurile multifuncționale.

4. Valoarea estimată a investiției

Amenajare piste tip tartan pentru alergat, în parcuri și alte zone – 15 km – 2 500 000 RON
(~150 RON / mp)

Amenajarea terenurilor de sport din cadrul unităților școlare și deschiderea lor pentru public, în afara orelor de școală (în condiții supravegheate):

❖ Amenajarea de spații pentru baschet (streetball) x 20 – 3 000 000 RON

❖ Amenajarea de terenuri mixte (fotbal / tenis / handbal / volei / altele) x 4 – 1 200 000 RON

Costurile sunt estimative, având la bază investiții similare realizate.

Costurile reale vor fi documentate prin studiile de fezabilitate și documentațiile tehnice necesare la momentul deciziei implementării proiectului.

B. DESCRIEREA PROPUNERII

1. Formularea propunerii de proiect, scop/obiectiv general și obiective specifice al propunerii de proiect

Prin această propunere de proiect se are în vedere amenajarea de piste de alergat și de terenuri de sport în cât mai multe zone ale orașului.

SCOP

- Diversificarea oportunităților de petrecere a timpului în aer liber și îmbunătățirea condiției fizice pentru locuitorii de toate vârstele din Municipiul Timișoara.

OBIECTIVE

- Amenajarea de piste pentru alergare specializate în parcurile municipiului pe o distanță de minim 15 km;
- Amenajarea terenurilor de sport din cadrul unităților școlare și deschiderea lor pentru public după orele de școală (în condiții supravegheate).

2. Contextul și justificarea inițierii proiectului

Există în momentul de față câteva zone "tradiționale" în care se desfășoară activități de petrecere a timpului liber și a activităților sportive:

- zona stadionul Dan Păltinișanu pentru alergat;
- terenul din parcul Poporului pentru fotbal;
- spațiul de la Pădurea Verde și pista de pe malul Begăi pentru biciclete;
- zona Complexului Studențesc pentru fotbal.

Raportat la dimensiunile municipiului și numărul populației apreciem că zonele special amenajate sunt insuficiente pentru a satisface necesitățile actuale și viitoare pentru un municipiu modern și în continuă dezvoltare.

- Justificarea inițierii proiectului (problema identificată, grupuri afectate):

Problema identificată – Oportunități reduse și neadaptate de petrecere a timpului în aer liber, de realizare a activităților sportive, pentru copii, tineri și adulți pe raza Municipiului Timișoara.

Grupuri afectate:

- Locuitorii, tineri și adulți, ai municipiului, care doresc să desfășoare activități diverse în aer liber

3. Beneficiile obținute prin implementarea propunerii de proiect:

- Activitățile recreative în aer liber și activitățile sportive sunt un real beneficiu pentru populație, având în vedere impactul direct și pozitiv asupra stării de sănătate. De asemenea un nivel crescut de sănătate al populației are un impact consistent asupra costurilor din sistemul sanitar, costuri care pot fi orientate mai mult spre prevenție și mai puțin pentru intervenție.
- Prin diversificarea activităților sportive pentru diverse grupe de vârstă, în special în rândul copiilor și tinerilor, se stimulează în timp creșterea bazei de selecție la nivel de copii/juniori pentru sporturile de performanță. De asemenea, diversificarea tipurilor de activități oferă posibilitatea adulților să aibă acces la activități în aer liber, să desfășoare diverse activități sportive care au impact direct asupra stării de sănătate a acestora.
- Pe pistele de tartan destinate alergării, amenajate în parcuri și în zonele din oraș mai jos menționate, accesul va fi liber;
- În funcție de decizia autorităților locale, accesul la terenurile de sport amenajate în incinta unităților școlare poate fi liber pentru copii și pentru tineri (de exemplu, tinerii până la vârsta de 26 de ani) și contra cost, pentru cei care depășesc 26 de ani, iar fondurile provenite pot fi utilizate atât pentru întreținerea terenurilor de sport cât și pentru extinderea/modernizarea sau construirea altor facilități.

4. Acțiunile necesare estimate pentru implementarea propunerii de proiect:

Identificarea zonelor din Timișoara unde pot fi amenajate piste tip tartan pentru alergat; USR Timișoara a

identificat cinci astfel de zone, dar numărul acestora poate fi extins:

- Parcul Regina Maria
- Padurea Verde
- Zona de pe malul râului Bega: Băile Neptun - Bd General Ion Dragalina
- Parcul Central
- Zona Stadionului Dan Păltinișanu

- Identificarea unităților școlare care dispun de curți și terenuri de sport în aer liber, unde pot fi amenajate spații pentru baschet (streetball) și terenuri mixte (fotbal / tenis / handbal / volei / altele);
- Evaluarea unităților școlare și a zonelor rezidențiale, analiza unei dispunerii echilibrate astfel încât să se poată acoperi o ofertă cât mai mare de activități pentru fiecare zonă rezidențială;
- Unitățile școlare propuse pentru amenajarea terenurilor de streetball și a terenurilor multifuncționale pot fi, într-o primă fază, cele care beneficiază de curți și terenuri de sport în aer liber dar și de pază în regim permanent:
  1. COLEGIUL DE SILVICULTURĂ ȘI AGRICULTURĂ "CASA VERDE"
  2. COLEGIUL ECONOMIC "F.S. NITTI"
  3. COLEGIUL NAȚIONAL BĂNĂȚEAN
  4. COLEGIUL NAȚIONAL "CONSTANTIN DIACONOVICI LOGA"
  5. COLEGIUL NATIONAL DE ARTA „ION VIDU”
  6. COLEGIUL TEHNIC DE VEST
  7. COLEGIUL TEHNIC "EMANUIL UNGUREANU"
  8. COLEGIUL TEHNIC ENERGETIC "REGELE FERDINAND I"
  9. COLEGIUL TEHNIC "HENRI COANDĂ"
  10. LICEUL CU PROGRAM SPORTIV "BANATUL"
  11. LICEUL DE ARTE PLASTICE
  12. LICEUL TEHNOLOGIC DE INDUSTRIE ALIMENTARĂ
  13. LICEUL TEOLOGIC BAPTIST
  14. LICEUL WALDORF
  15. ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 18
  16. ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 25

Menționăm că lista unităților școlare, care beneficiază de curți și terenuri de sport în aer liber și de pază în regim permanent, a fost primită de la Inspectoratul Școlar Județean Timiș, cu Adresa nr. 10401 din 15.09.2017, ca răspuns la cererea de informații adresată de către USR Timișoara.

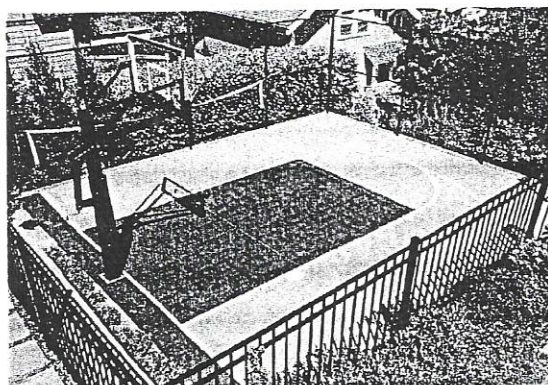

Se pot amenaja însă și terenurile din incinta unităților școlare care deocamdata nu beneficiază de pază în regim permanent (aceeași Adresa mai sus menționată), dar care dispun de curți și terenuri de sport în aer liber, în scopul unei dispunerii cât mai echilibrate a acestor terenuri amenajate, în zonele de locuit; în acest caz, la lista anterioară se adaugă încă 23 de unități școlare:

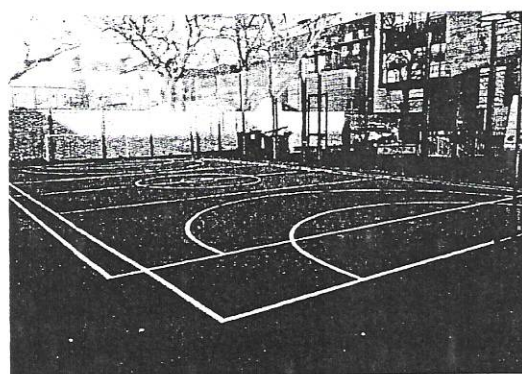
1. COLEGIUL TEHNIC "AZUR"
2. COLEGIUL TEHNIC "DIMITRIE LEONIDA"
3. COLEGIUL TEHNIC "ELECTROTIMIȘ"
4. LICEUL PEDAGOGIC "CARMEN SYLVA"
5. LICEUL TEHNOLOGIC TRANSPORTURI "AUTO"
6. LICEUL TEORETIC "GRIGORE MOISIL"
7. LICEUL TEORETIC "JEAN LOUIS CALDERON"
8. LICEUL TEORETIC "VLAD TEPEȘ"
9. LICEUL TEORETIC "BARTOK BÉLA"
10. LICEUL TEORETIC "NIKOLAUS LENAU"
11. LICEUL TEORETIC "WILLIAM SHAKESPEARE"
12. ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1
13. ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 2 - strada Mureș
14. ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 6
15. ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 12
16. ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 13
17. ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 15
18. ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 16 "TAKE TONESCU"
19. ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 19 "A VRAM IANCU"
20. ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 21 "VICENȚIU BABEȘ"
21. ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 24
22. ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 27
23. ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 30

- Decizia de implementare a proiectului și identificarea surselor bugetare (inclusiv fonduri europene);
- Realizarea Studiului de fezabilitate;
- Realizarea proiectelor tehnice: se pot realiza proiecte tip pentru diferite zone de activități;
- Realizarea investițiilor;
- Accesul la aceste terenuri de sport amenajate în curtea unităților școlare va fi permis, în timpul anului școlar, exclusiv după încheierea orelor de curs și în zilele de sfârșit de săptămână, după un orar stabilit de conducerea școlii respective; în vacanțele școlare, accesul poate fi permis zilnic, deasemenea cu respectarea unui orar;
- Accesul la terenurile de sport amenajate în curtea unităților școlare se va face după un regulament unitar; menționăm ca USR Timișoara a înaintat Primăriei Municipiului Timișoara o propunere pentru un astfel de regulament, prin adresa înregistrată cu nr. SC2017-027783, din data de 07-11-2017.

Spații pentru practicarea baschetului, specific streetball. Necesită semnificativ mai puțin spațiu decât un teren de baschet convențional și este mai practic. De asemenea costurile de amenajare sunt mai mici (estimat 150 000 RON/1 teren, presupunând că se realizează total suprafața de joc:

Terenuri multifuncționale pe care se pot desfășura mai multe tipuri de activități sportive – fotbal, handbal, tenis, volei, etc.

Propunere proiect pentru bugetul de investiții pe 2019 al Primăriei Municipiului Timișoara

1. INFORMAȚII GENERALE DESPRE PROPUNEREA DE PROIECT

1. Titlul propunerii

Instalație de digestie anaerobă a deșeurilor de natura biologică.

2. Domeniul de aplicabilitate

Mediu

3. Durata estimată de implementare a propunerii

2 ani

4. Valoarea estimată a investiției

8 - 10 mil euro

2. DESCRIEREA PROPUNERII

1. Formularea propunerii de proiect, scop/obiectiv general și obiective specifice al propunerii de proiect

- Realizarea unei instalații de fermentare anaerobă a deșeurilor de natura biologică rezultate pe teritoriul Timișoarei și a conurbațiilor sale.

SCOP

- Rezolvarea problemei deșeurilor de natura biologică (vegetale, biodegradabile, a nămolurilor de la stații de epurare private, deșeuri alimentare, deșeuri din agricultură și zootehnie), prin tratarea lor într-o instalație de digestie anaerobă cu generare de biogaz și energie.

2. Contextul (situația actuală) și justificarea inițierii proiectului (problema identificată, grupuri afectate)

- Zonele verzi ale municipiului Timișoara, aparținând atât domeniului public - parcuri, grădini, scuaruri, aliniamente stradale cât și cele aparținând domeniului privat generează cantități mari de deșeuri vegetale, denumite „deșeuri verzi”: frunze, iarbă, crengi, ramuri, etc. La acestea se adaugă și resturile vegetale provenite din piețele agroalimentare și cimitire precum și deșeurile vegetale provenite de la populație, din activitățile de grădinarit, și chiar deșeurile biodegradabile sau fracția umedă provenită de la populație, nămolul de la stațiile de epurare a apelor private de pe teritoriul orașului sau împrejurimi.

- În prezent, aceste deșeuri nu beneficiază de un tratament corespunzător și de o valorificare din punct de vedere ecologic, dat fiind faptul că acestea sunt colectate împreună cu celelalte deșeuri menajere și apoi transportate și depozitate în rampă de la Gizela.
- În vederea respectării legislației în domeniul reciclării revalorificării, reducerii fluxurilor de deșeuri spre depozitare și obținerii unui material valorificabil în agricultură sau lucrări de îmbunătățiri funciare (ameliorarea solului), Primăria Municipiului Timișoara a realizat în 2008 Studiul de Fezabilitate pentru „Transformarea biomasei în materiale refolosibile prin Stația de compostare a deșeurilor vegetale”. În cadrul studiului au fost propuse 2 alternative:

A. Fermentarea

- Fermentarea este un tratament de degradare anaerobă pentru deșeurile biodegradabile (proces anaerob). Deșeuri biodegradabile umede sunt potrivite în mod particular pentru fermentare datorită faptului că sunt ușor biodegradabile, conțin mai mulți nutrienți și au o structură celulară mai flexibilă decât deșeurile vegetale. În timpul procesului de fermentare este generat biogazul care poate fi folosit ca o sursă alternativă de producere a energiei

B. Compostarea

- Compostarea este procesul de răsturnare în sisteme deschise în forma unor grămezi de compost trapezoidale sau triunghiulare dispuse pe o suprafață sigură. Cu ajutorul unui echipament mobil de răsturnare se realizează o omogenizare, aerare și irigare controlată a acestora, după prelucrare rezultând un pământ fertil. Acest proces poate include următoarele categorii de deșeuri : deșeuri vegetale, deșeuri din agricultură, deșeuri bio și deșeuri verzi, nămol de la stațiile de epurare și deșeuri vegetale (în funcție de legislația existentă)

Din punct de vedere tehnic și economic și datorită standardelor existente scăzute în domeniul anagementului deșeurilor la acel moment, alternativă preferată și dezvoltată în cadrul Studiului de fezabilitate executat de către Denkstatt Austria a fost compostarea în grămezi, cu producerea de pământ fertil, deși din punct de vedere economic și al posibilităților de finanțare alternativă a fost una ne fezabila, și cu un impact semnificativ asupra mediului,

Studiul de fezabilitate a fost aprobat prin Hotărârea 12/27.01.2009 privind aprobarea Studiului de Fezabilitate pentru "Transformarea biomasei în materiale refolosibile - Stație de compostare a deșeurilor vegetale" și aprobarea realizării fazei de tratare a obiectivului de investiție pe terenul în suprafață de 20.000 mp, înscris în CF nr. 8442 - CHIȘODA, nr. cadastral 694/1/1, 694/1/2, 695/1/1, 695/1/2/2, în suprafață de 20.000 mp, proprietate privată a municipiului Timișoara (https://hcl.civicul.ro/view-hcl/hcl_12_2009):

“

Cheltuieli pentru obținerea terenului și amenajarea pentru protecția mediului și aducere la stare inițială (amplasamentul B) 2.936.187 761.064. Cheltuieli pentru asigurare utilități necesare la obiectiv 1.402.471 363.523 Cheltuieli de proiectare și asistență tehnică (taxe avize, acorduri, autorizații, proiectare și inginerie, consultanță și asistență tehnică) 442.763 114.765 Cheltuieli pentru investiția de bază (construcții și instalații, montaj utilaj tehnologic și transport, utilaje și echipamente de transport, dotări) 29.511.879 7.649.528 Alte cheltuieli (organizare de șantier) 1.122.649 290.992 Cheltuieli pentru darea în exploatare (pregătirea personalului de exploatare)

13.773 3.570 Durata de realizare a investiției 24 de luni Anul I 9.446.477 lei Anul ÎI 20.326.398 lei
Capacitate în urma realizării investiției 60.000 tone deșeuri vegetale/an Cheltuieli anuale pentru
operarea stației 800.000 EURO
”

În anul 20123 prin “HCL 526/22.10.2013 privind atribuirea prin contract de concesiune către SC Retim Ecologic Service SA a terenului rezultat în urma dezmembrării parcelei cu nr.top./cad.416497 și ulterior unificarea parcelei rezultate din dezmembrare cu parcelele cu nr.top./cad.409857 și 433621 pentru realizarea investiției Stație de compostare cu fermentare uscată complet închisă” adică a terenului vizat și în Studiul de fezabilitate pentru realizarea investiției.

Prin acest HCL s-a aprobat atribuirea prin contract de concesiune, către SC Retim Ecologic Service SĂ, pe durata Contractului de delegare a gestiunii serviciilor publice de salubritate a localităților prin concesiune nr.SC2006-15414/31.07.2006 încheiat între Consiliul Local al Municipiului Timișoara și SC Retim Ecologic Service SĂ și în condițiile impuse de acesta conform Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Timișoara nr.211/14.06.2011, suprafața totală de 43.660 mp rezultată în urma unificării parcelei cu nr.top./cad. 416497/1 cu suprafața de 8.714 mp propus pentru dezmembrare la art.1, cu parcelele de teren cu nr.top./cad.694/1/1; 694/1/2; 695/1/1; 695/1/2/2 cu suprafața de 20.000 mp și nr.top./cad.433621 cu suprafața de 14.946 mp, în vederea realizării investiției Stație de compostare cu fermentare uscată complet închisă, dotată cu sistem de ventilație și filtrare a aerului pentru prelucrarea fracției biodegradabile din deșeurile municipale nepericuloase, deșeurile verzi și nămolurile rezultate de la stația de epurare a municipiului Timișoara. Terenul atribuit în concesiune către SC Retim Ecologic Service SĂ rămâne în proprietatea Municipiului Timișoara.

Investiția NU a fost niciodată demarata!

3. Provocări și beneficii ale proiectului (descriere impact/efecte pozitive)

Primăria a realizat în anul 2007 “Studiul privind managementul deșeurilor în municipiul Timișoara și elaborarea Strategiei de gestionare a deșeurilor” (proiect Argif). În acest studiu sunt descrise în detaliu și comparate metodele de tratare a deșeurilor vegetale și biodegradabile la paginile 108 – 119¹.

Metodele propuse pentru tratarea deșeurilor vegetale și biodegradabile sunt:

- Compostarea sau tratarea mecano biologică
- Fermentarea sau digestia anaerobă (metoda uscată, metoda umedă, și co-fermentarea)
- Incinerarea
- Piroliza și gazeificarea

Cele mai folosite metode sunt compostarea prin tratarea mecano biologică și digestia anaerobă. Aceasta din urmă și propunerea noastră concretă are o serie de avantaje nete:

Avantaje

- Posibilitatea de tratare a unor deșeuri pentru care în prezent nu exista soluții fezabile, acestea sunt: deșeurile vegetale, deșeurile alimentare, deșeurile biodegradabile de la

¹ <https://www.primariatm.ro/uploads/files/wwwwww/Capitolul%2006.pdf>

- populație îngrășămintele natural rezultate de la fermele din împrejurimi, nămolul de la stațiile de epurare , deșeuri din agricultură
- Produsele digestiei anaerobe sunt : **biogazul care poate fi utilizat pentru a genera energie verde și bio fertilizatorul care poate fi utilizat ca o sursă regenerabilă de azot și fosfor** (aproape 100% recuperare a elementelor nutritive din substanță organică (azot, fosfor și potasiu) dacă materialul fermentat este înglobat după împrăștiere pe terenul arabil;
  - Reducerea mirosurilor, când este împrăștiat pe terenuri arabile în comparație cu împrăștierea materialului nefermentat;
  - Producerea **energiei neutre din punct de vedere al emisiilor de CO2**, sub formă de electricitate și căldură
  - **Reducerea depozitarii deșeurilor** și contribuția la ciclul natural al economie circulare , în condițiile în care rata de depozitare al deșeurilor trebuie sa scada la 35% pana in 2035

Dezavantaje

Cheltuielile ar trebui acoperite prin vânzarea energiei care se poate produce cu ajutorul biogazului provenit din procesul de fermentare. (1/3 din costul total) și prin plătirea unei taxe de către deținătorii de deșeuri biodegradabile pentru ridicarea acestora. Pentru a proiecta această alternativă într-un mod eficient din punct de vedere economic, următoarele aspecte este necesar a fi considerate:

- Tarife de alimentare profitabile: pentru a conduce fermentarea în mod economic, publicul din România va trebui să finanțeze costul alimentării;
- Procesul de fermentare este complex și dificil de controlat;
- Nu se reduce volumul deșeurilor în mod esențial, trebuie găsite soluții de utilizare a bio fertilizatorului în agricultură.

4. Acțiunile necesare estimate pentru implementarea propunerii de proiect:

- Realizarea unui nou studiu de fezabilitate bazat pe datele actuale în vederea alegerii soluției optime;
- Identificarea unor potențiale parteneriate public private pentru realizarea investiției;
- Identificarea de fonduri europene pentru finanțarea investiției sa a însoțitorilor private;
- Realizarea instalației de tratare anaerobă.

Mai multe informații despre digestia anaerobă:

https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/69400/anaerobic-digestion-strat-action-plan.pdf